

مسمومیت با گاز مونو اکسید کربن (CO) :

کلیه موادی که به عنوان سوخت استفاده می کنیم اگر با مقدار کافی اکسیژن و به طور کامل بسوزند گازی به نام دی اکسید کربن (CO₂) ایجاد می کنند که وارد هوا می شود. ولی اگر سوختن به طور ناقص انجام شود، گاز سمی و بی بوی مونو اکسید کربن (CO) تولید می شود.

مونو اکسید کربن اثر سمی خود را با ترکیب شدن با هموگلوبین موجود در خون ایجاد می کند که در نتیجه ظرفیت حمل اکسیژن را کاهش می دهد و کمبود اکسیژن در بدن ایجاد می شود و علائم و عوارض آن نیز ایجاد می شود.

مسمومیت با گاز مونو اکسید کربن به دنبال حوادث خانگی به دلیل نقص فنی و یا اقدام به خودکشی اتفاق می افتد.

مسمومیت با گاز مونو اکسید کربن یکی از مرگبار ترین انواع مسمومیت ها می باشد و برای پیشگیری از بروز آن باید همه ی جوانب احتیاط را رعایت نمایید .

علائم مسمومیت با گاز مونو اکسید کربن :

بیمار دچار مسمومیت با گاز مونو اکسید کربن به دلیل کاهش اکسیژن رسانی به مغز، ظاهری شبیه به افراد مست دارد

- علائم و نشانه های مسمومیت با گاز مونو اکسید کربن می تواند به صورت بسیار متفاوت در افراد ظاهر شود
- سردرد که ابتدا به صورت سنگینی و بعد به صورت زق زق کردن است (ضربان شدید شقیقه ها)
- تهوع
- خواب آلودگی
- تحریک پذیری
- تشنج
- افزایش تعداد تنفس
- کاهش ضربان قلب
- کاهش حس شنوایی و بینایی
- رنگ پریدگی یا تیره شدن رنگ پوست
- گیجی که می تواند سریعاً تا کما پیش رود
- علائم مسمومیت در کودکان تهوع ، استفراغ و اسهال می باشد که با مقادیر پایین تری از مونو اکسید کربن بروز می نماید

اقدامات اولیه در فرد مسموم با گاز CO :

- اولین اقدام این است که فوراً فرد را به هوای آزاد منتقل کنید و کلیه ی درب و پنجره ها را باز کنید
- راه های تنفسی بیمار را باز کنید ، اشیای خارجی و دندان های مصنوعی را خارج کرده و سر بیمار را در وضعیتی قرار دهید که راحت نفس بکشد و از خم شدن سر به روی قفسه سینه او جلوگیری کنید . برای این کار بالشک کوچکی زیر شانه او قرار دهید که سر به عقب برگردد و راه تنفسی باز شود
- همه ی لباس های تنگ بیمار را باز کنید
- از لرزیدن بیمار جلوگیری کرده و روی او را با پتو بپوشانید
- تا حد امکان بیمار را آرام نگه دارید
- در صورت لزوم تنفس دهان به دهان به بیمار بدهید و او را فوراً به بیمارستان منتقل کنید و یا با ۱۱۵ تماس بگیرید

دانشگاه علوم پزشکی کردستان
بیمارستان سینا کامیاران

پمفلت آموزشی مسمومیت با

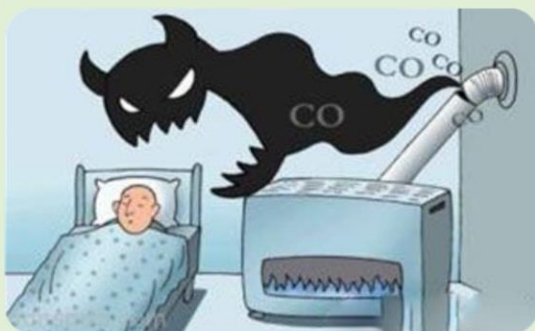
گاز مونواکسید کربن (CO)

واحد پرستاری آموزش و پیگیری بیمار

بازنگری سال ۱۴۰۳

آموزش بیشتر در

توصیه های پیشگیرانه :

- ✓ در هنگام استفاده از بخاری های نفتی و گازی ، جهت پیشگیری از مسمومیت با گاز مونواکسید کربن ، اطمینان از نصب صحیح و کارکرد مناسب دودکش ها الزامی است
- ✓ سرد بودن لوله دودکش بخاری دلیل بر خارج نشدن دود و گاز سمی می باشد
- ✓ استفاده از آبگرمکن نفتی یا گازی و یا دستگاه پکیج در داخل حمام و یا محیط های کوچک در بسته منجر به سوخت ناقص و مسمومیت با گاز خواهد شد
- ✓ استفاده از بخاری های بدون دودکش تنها در محیط هایی که دارای تهویه و جریان مناسب هوا می باشند مجاز است . از بکار بردن این وسایل در محیط های بسته و فاقد جریان هوا خودداری نمایید
- ✓ از حضور در گاراژهای در بسته که در آن اتومبیل با موتور روشن وجود دارد ، تا حد امکان خودداری نمایید و یا اگر زمان طولانی در آن جا می مانید حتما تهویه مطلوب ایجاد نمایید
- ✓ از استفاده از گاز پیکنیک در فصول سرد سال برای گرم کردن خودرو جدا پرهیز نمایید

درمان مسمومیت با گاز مونواکسید کربن
معمولا اکسیژن با غلظت بالا می باشد .

در صورت شدید نبودن مسمومیت معمولا با اقدامات درمانی مناسب بیمار بهبود می یابد و کام (بیهوشی) در طی ۱۰ ساعت بعد از درمان برطرف می شود ، ولی اگر علائم بدتر شدن وضعیت ذهنی بیمار برای دو هفته باقی بماند ، بهبودی کامل تقریبا مشکل می باشد .

